

Alman Federal Yüksek Mahkemesi'nin Satıcının Zapttan Sorumluluğuna İlişkin Bir Kararı*

A Decision of the German Federal Supreme Court on the Seller's Liability for the Defects of Title

Çeviren: Kerem ÖZ**

Öz:

İkinci el motorlu araç konu alan bir satış sözleşmesinde taraflar, satıcının maddî ayıptan sorumlu tutulmayacağı hususunda anlaşmış ve ayrıca bir de satılarda hak ayıbı olmadığını açıkça sözleşme hükmü hâline getirmişse, bahsi geçen sorumsuzluk kaydı Medeni Kanun (MK) prg.435'teki hak ayıplarını değil, yalnızca MK prg.434'teki maddî ayıpları kapsar.

Anahtar Kelimeler:

Satış Sözleşmesi, İkinci El Motorlu Araç, Maddî Ayıp, Hak Ayıbı.

Abstract:

The warranty exclusions shall apply only to the (material) defects under § 434 BGB rather than the defects (in title) under § 435 BGB, if the seller and buyer agreed to exclude or limit the warranty obligation and explicitly approved that (used) motor vehicle is free from any rights enforceable by third parties against the buyer.

Keywords:

Sale Contract, Pre-owned Motor Vehicle, Material Defect, Defect in Title.

* **Gönderilme Tarihi:** 01.09.2019, **Kabul Tarihi:** 03.10.2019.

Alman Federal Yüksek Mahkemesi VIII. Hukuk Dairesi'nin 26 Nisan 2017 tarih ve VIII ZR 233/15 sayılı Kararı'nın Almanca aslı *BeckRS 2017, s. 110546*'de yayımlanmıştır. Kararın başlığı ile karar metninde yer almayan öz, anahtar kelimeler, dipnotlar ve kaynakça, ABÜHFD Yayın İlkeleri uyarınca çeviren tarafından hazırlanmıştır.

** Araş. Gör., Antalya Bilim Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medeni Hukuk Anabilim Dalı,
E-posta: kerem.oz@antalya.edu.tr; **Orcid Id:** <https://orcid.org/0000-0003-2967-8352>.

Hükmün Kısa Özeti

Davacının temyiz talebi üzerine Koblenz Eyalet Yüksek Mahkemesi 12. Hukuk Dairesi'nin 16 Eylül 2015 tarihli kararı kaldırılmıştır.

Dosya, yeniden duruşma yapılması ve temyiz yargılamasının masrafları hakkında verilecek karar da dâhil olmak üzere yeni bir karar verilmesi için İstinaf Mahkemesi'nin başka bir hukuk dairesine iade edilmiştir.

Somut Olay

1. Davacı, davalıdan 29 Kasım 2012 tarihinde 30.000 € karşılığında ikinci el binek araç (Audi A6) satın almıştır. Daha önceden hazırlanan matbu sözleşme metninde kullanılan ifade yalnızca aşağıdakinden ibaret olmamakla birlikte, şu şekildedir: *“İşbu sözleşmeyle satıcı, her türlü ayıptan sorumsuz olacak şekilde motorlu aracı alıcıya satar.”*

2. Bunun dışında, sözleşmenin sonraki sayfasında yandaki ifade yer almaktadır: *“Satıcı, motorlu aracın ve eklentilerinin (aksesuarlarının) maliki olduğunu teyit eder. Bunlar üzerinde üçüncü kişi hak sahibi değildir.”*

3. Davacı, avukatı aracılığıyla davalıya gönderdiği 15 Nisan 2013 tarihli yazıyla, satış sözleşmesinden döndüğünü ve bu sözleşmeyi aldatma sebebiyle iptal ettiğini bildirmiştir. Bu yazının içeriğine göre; kolluk, İtalyan makamlarının davaya konu araç hakkında *Schengen Bilgi Sistemi'ne (Sistem) “çalıntı”* kaydı düştüğünü ve bunun üzerine araç için Avrupa genelinde arama emri çıkarıldığını, bu nedenle savcılık makamının araca her zaman el koyabileceği hususunda, ruhsatı aldıktan sonra davacıya bilgi vermiştir. Kolluğun beyanına göre hakkında hâlihazırda devir (temlik) yasağı bulunan davalının, davacı sormasa da, haberdar olduğu bu arama emrinden sözleşme kurulurken bahsetmesi gerekirdi. Fakat davalı, bunu yapmak yerine ayıbı hileyle gizlemiştir.

4. Davacı, açtığı davada aracı geri vermeye hazır olduğunu bildirmiştir. Buna karşılık, kilometre hesabı yapılarak kullanım bedelinin düşülmesi suretiyle satış bedeli ve boşuna yaptığı harcamalardan ibaret toplam 30.531,69 € ile dava öncesi vekalet masraflarının her bir alacak kalemine işletilecek faizle birlikte kendisine derhal iadesini talep etmiştir. Dava, alt derece mahkemelerinde reddedilmiştir. Koblenz Eyalet Yüksek Mahkemesi 12. Hukuk Dairesi'nin oluruyla başlayan temyiz yargılamasında davacı, dava dilekçesindeki taleplerini tekrarlamıştır.

Kararın Gerekçeleri

5. Temyiz talebi kabul edilmiştir.

I.

6. İstinaf Mahkemesi, kararının gerekçesinde esas itibariyle aşağıdaki hususları dikkate almıştır:

7. Mahkeme'ye göre, dönme beyanı 29 Kasım 2012 tarihli satış sözleşmesinde yer alan 6 numaralı sorumsuzluk kaydıyla çelişmektedir. Bu nedenle davacı, tasfiye ilişkisi kaynaklı hiçbir talep ileri süremez. Zira bu noktada Mahkeme'ye göre, netice itibariyle, davaya konu motorlu araç için Avrupa çapında gerçekten arama emri çıkarılıp çıkarılmadığı belli olmayabilir. Çünkü en azından, iddia edildiği üzere, arama emrini MK prg.444 kapsamında hileyle saklama eylemi davalıya isnat edilemez. *Mainz Savcılığı*'nın Eylül 2012'de müracaat üzerine yaptığı, aracın herhangi bir şekilde el değiştirmesinin önünde hiçbir engel olmadığına ilişkin açık bildirim, bu noktada belirleyici rol oynamaktadır. Zaten soruşturma evrakı incelendiğinde de resmî makamlar tarafından araç hakkında arama emri çıkarılmış olabileceği hususunda davalının önceden açıkça bilgilendirildiği sonucuna ulaşılacaktır.

II.

8. İstinaf Mahkemesi'nin yaptığı bu değerlendirme, tarafımızca uygun bulunmamıştır. Davacının satılarda hak ayıbı olmasına dayanarak sona erdirdiği satış sözleşmesinin tasfiyesinden doğan talepleri ileri sürebileceği hususu (MK prg.437, b.2; 435, c.1; 323, 346/1; 348), İstinaf Mahkemesi'nin kanaatinin aksine, anlaşma sonucu satış sözleşmesine eklenen sorumsuzluk kaydı gerekçe gösterilerek reddedilemez.

9.1. Davacıya göre, araç hakkında *Sistem*'e kayıt düşülmesi MK prg.435, c.1 anlamında hak ayıbı teşkil eder. İstinaf Mahkemesi, davacının bu iddiasının üzerinde durmamıştır. Ancak kanundaki temyiz hükümleri uyarınca bu beyanların değerlendirilmesi gerekir.

10a) Daire'nin kısa süre önce 18 Ocak 2017 tarihinde hükme bağladığı¹ üzere, yakalama ve kimlik tespiti amaçlarıyla tutulan *Schengen Arama Listesi*'nde hasarın geçtiği sırada mevcut olan ve dönme beyanı anında mevcudiyetini koruyan kayıt, diğer şartların da bir araya gelmesi hâlinde, alıcıya satış sözleşmesinden dönme hakkı veren esaslı bir hak ayıbıdır (MK prg.323/5, c.2). Bir motorlu aracın hâlihazırda bu *Sistem*'de kaydının olması, *Schengen* bölgesinde araca ruhsat çıkarıldığı ya da işletenin değiştirildiği sırada veya polis kontrolü esnasında bu kaydın fark edilmesi sonucunda resmî makamlarca yakalama ve el koyma işlemi yapılması riskini doğurur. Bu da, alıcının MK prg.903, c.1 uyarınca şey üzerindeki sınırsız tasarruf imkânını ortadan kaldıracak veya sınırlayabilecek bir engeldir.²

¹ VIII ZR 234/15, juris; 18. Februar 2004-VIII ZR 78/03, NJW 2004, s.1802.

² Senatsurteil vom 18. Januar 2017-VIII ZR 234/15, knr.22, 24.

11b) Davacının temyize ilişkin kanun hükümleri uyarınca değerlendirilmesi gereken beyanı uyarınca, dava konusu araç hasarın intikali sırasında *Arama Listesi*'ndedir. Araç hakkındaki bu "*çalıntı*" kaydı, hasarın intikalinin ardından da *Liste*'de kalmıştır. Bu nedenle, satıcı zapttan sorumlu tutulmalıdır.

12. Mainz Savcılığı'nın kendisine yapılan müracaat üzerine, satış sözleşmesinin kurulmasından birkaç hafta önce, davalıya aracın artık devredilebileceğini bildirmesi, bu vakianın hak ayıbı olarak tasnifi bakımından önem arz etmez. Çünkü Savcılık, bu sayede hak ayıbı doğuran *Sistem* kaydını değil, yalnızca daha önce bildirdiği üzere davalı hakkındaki devir yasağını kaldırmıştır. Kaldı ki, *Sistem*'den kayıt silme hususunda Savcılık zaten yetkili değildir.

13. Avrupa çapında çıkarılan arama kaydı, hiçbir değişikliğe uğramadan aynı şekilde aktif kalmıştır. Bundan dolayı, Savcılığın yaptığı bu bildirim de davacının aracı aldıktan sonra sorun yaşamadan ruhsat çıkarabilmesi kadar konuyla ilgisizdir. Malik için *Sistem*'deki arama emri kaynaklı sorunlar, hiçbir şekilde geçici ruhsat engeli değildir. Aksine, *Sistem*'e düşülen kayıtlarla birlikte *Schengen Bölgesi*'ndeki soruşturma ve kovuşturma makamları ile adli kolluğun araca müdahale imkânı, bu kayıt silinmediği sürece devam eder. Böylece, aracın kısmen karanlıkta kalan geçmişine bakıldığında belirsizliğini koruyor olmasına rağmen davacının aracın maliki olmuş olması gerekse bile, MK prg.903, c.1'de öngörüldüğü şekilde üçüncü kişinin (zapt) hakkı olmaksızın satılan üzerinde sınırsızca tasarruf edemez. Çünkü aracı trafiğe çıkardığında, soruşturma makamlarının dikkatine göre geçecek süratle araca el koyulacağını davacının bilmesi gerekir. Bu husus, davacının yalnızca çok kısa bir süre için aracı kullanma imkânından mahrum kalmasına yol açmaz. Bilâkis araca el koyulması, aracın zilyetliğini yeniden kazanmak için çaba sarf edilmesini gerektireceği gibi, bilhassa örneğin araca yurt dışında el koyulması hâlinde yaşanması muhtemel sorunlar gibi başkaca önemli sorunlar doğurur.³

14. Ayrıca, *Sistem*'e düşülen kayıt, aracın satışa elverişliliğini büyük ölçüde zedelemiştir. Çünkü davacı, halen mevcut arama kaydı hakkında potansiyel alıcıyı usulüne uygun biçimde, adam akıllı bilgilendirmekle yükümlüdür.⁴

15.2. İstinaf Mahkemesi'nin *Sistem*'deki kayıt sebebiyle olayda hak ayıbı doğmuş olsa da davacının zapttan sorumluluk hükümlerine başvurma imkânı olmadığı yönündeki kabulü, karardaki bir başka hukukî hatadır.

16a) Nitekim, somut olayda tarafların kararlaştırdığı sorumsuzluk anlaşması, zaten en başından beri MK prg.435, c.1'de sayılan ayıpları kapsamaz.

17aa) Alt derece mahkemelerinin bu konudaki eksik tespitleri nedeniyle, sözleşmenin önceden hazırlanan matbu kısımda yer alan koşulları, taraflardan birinin MK prg.305/1 kapsamında hazırlayıp hazırlamadığı tespit edilememekte-

³ Bunun için bkz., Senatsurteil vom 18. Januar 2017-VIII ZR 234/15, knr.26.

⁴ Karş., Senatsurteil vom 18. Januar 2017-VIII ZR 234/15, knr.27.

dir.⁵ Aynı şekilde, bu kısımda geçen “İşbu sözleşmeyle satıcı, her türlü ayıptan sorumsuz olacak şekilde motorlu aracı alıcıya satar.” ifadesinin, temyiz yargılamasında hiçbir sınırlamaya tabi olmaksızın denetlenebileceği bir genel işlem koşulu olup olmadığı da belirlenememektedir.⁶ Genel işlem koşulu niteliğinde olmayan özel bir anlaşmanın söz konusu olabileceği düşünülse bile, İstinaf Mahkemesi'nin sözleşmede yer alan sorumsuzluk anlaşmasına ilişkin yorumu, kural olarak bağlayıcıdır. Ancak temyiz yargılamasında, bu yorum (sınırlı) denetime tabi tutulabilir. Burada, yapılan işlemin kanunda yer alan veya genel kabul gören yorum veya tecrübe kurallarına, düşünce tarzına aykırı olup olmadığı; kullanılması gereken önemli bir yorum aracının göz ardı edilip edilmediği veya yorumun temyize konu edilen bir usul hatasına dayanıp dayanmadığı denetlenir.⁷ Somut olayda da böyle olmuştur.

18bb) Zira bir sorumsuzluk kaydının her şeyi kapsayacak şekilde kaleme alınıp alınmadığı sorusu, kaydın lafzına bakarak değil, sözleşme metninin tamamı dikkate alınarak cevaplandırılır.⁸ Bu çerçevede, İstinaf Mahkemesi, tarafların satış sözleşmesinde ilk etapta satıcının yalnızca araçtaki her türlü ayıptan sorumlu olmayacağını kararlaştırmadığını, aynı zamanda davalının üçüncü kişilerin satılan ve eklentileri üzerinde hiçbir hakkı olmadığına yönelik vadedinin de açıkça ve diğeriyle aynı öneme sahip olacak şekilde sözleşmenin unsuru hâline getirildiğini gözden kaçırmıştır.

19.(1) Satış sözleşmesinde yer alan, MK prg.435, c.1'in lafzına uygun biçimde kaleme alınan bu anlaşmayla (“Bunlar üzerinde üçüncü kişi hak sahibi değildir.”) taraflar, satılarda hak ayıbı olmadığını açıkça altını çizmiştir. İstinaf Mahkemesi de bu kabulü referans almıştır. Davalının düşüncesinin aksine, tercih edilen kelimelere ve sistematik açıdan bu anlaşmanın sözleşmedeki yerine bakıldığında, bu ifadeyle davalının yalnızca satılanın maliki olduğu da beyan edilmemiştir. Davalının malik olduğu zaten hemen önceki cümlede (“Satıcı, motorlu aracın ve eklentilerinin (aksesuarlarının) maliki olduğunu teyit eder.”) açıkça belirtilmiştir.

20. Aynı şekilde, daha önceden hazırlanan matbu metinde yer alan bu ifadenin, düzenleyici niteliğe bürünmeksizin kanun metninin yalnızca açıklayıcı bir tekrarı olabileceğini gösteren hiçbir emareye rastlanmamıştır (karş., MK prg.307/3'ün ruhu). Hatta, burada bunun tam tersi söz konusudur: Madem ki MK

⁵ Karş., Senatsurteil vom 17. Februar 2010-VIII ZR 67/09, BGHZ 184, s.259, knr.10 vd.

⁶ Sabit içtihat için bkz., Senatsurteile vom 17. April 2013-VIII ZR 225/12, NJW 2013, s.1805, knr.9; vom 9. April 2014-VIII ZR 404/12, BGHZ 200, s.362, knr.25; vom 3. Dezember 2014-VIII ZR 224/13, NJW-RR 2015, s.264, knr.16; vom 29. Juni 2016-VIII ZR 191/15, NJW 2016, s.3015, knr.20 ve oradaki diğer atıflarla birlikte.

⁷ Sabit içtihat için bkz., Senatsurteile vom 9. Juli 2014-VIII ZR 376/13, BGHZ 202, 39, knr.42; vom 3. Dezember 2014-VIII ZR 224/13, knr.37; vom 12. Oktober 2016-VIII ZR 55/15, NJW 2017, s.878, knr.35 ve oradaki diğer atıflarla birlikte.

⁸ Senatsurteil vom 29. November 2006-VIII ZR 92/06, BGHZ 170, s.86, knr.30. Karş., Senatsurteil vom 15. Februar 2017-VIII ZR 59/16, BB 2017, s.594, knr.15 ve oradaki diğer atıflarla birlikte.

prg.433 vd.'ye göre hak ayıbının hasarın intikali anında mevcut olması tarafların sözleşmenin ilk maddelerinde açıkça bertaraf etmiş olduğu ayıba karşı sorumluluk hükümlerine başvurulmasını mümkün kılar, demek ki taraflar sonraki kısımda satılarda hak ayıbı olmadığı vaadine, bunu yedek hukuk kuralına öncelik arz eden anlaşma hâline getirmek suretiyle özel bir anlam yüklemiştir.

21. Bu açıklamalar ışığında, tıpkı Daire'nin bunu geçmişte örneğin “*muayene kaydı*” konusunda karara bağladığı üzere, davalının kanaatinin aksine, burada önceden kararlaştırılan kapsamlı sorumsuzluk kaydı kesinlikle tekrar edilmemektedir.⁹

22.(2) Aksine, uzman alıcı açısından her iki düzenleme -sorumsuzluk kaydı ve hak ayıbı olmadığı vaadi- eşit derecede önemlidir. Bu nedenle, bu düzenlemelerin, kapsamlı sorumsuzluk kaydının satılarda hak ayıbı olmadığı vaadini bertaraf edebileceği düşünülmemelidir. Çünkü bu şekilde anlaşılırsa, vadin alıcı için hiçbir anlam ve önemi kalmaz.¹⁰ Buna paralel olarak, Federal Yüksek Mahkeme'nin maddî ayıptan sorumluluk konusundaki sabit içtihadı şu şekildedir: Eğer somut olayda MK prg.434/1, c.1 kapsamında (açık ya da örtülü) vasıf anlaşması varsa ve bunun yanında ek olarak açıkça sorumsuzluk anlaşması yapılmışsa, bu sorumsuzluk anlaşması vasıf anlaşmasının kapsamına girmeyen hâllerde değil, aksine yalnızca MK prg.434/1, c.2'deki ayıplar için uygulanabilir.¹¹

23. İkinci el araç satışında, alıcı lehine düzenleme yapılması; bu bağlamda yalnızca satıcının menfaatine hizmet eden sorumsuzluk kayıtlarının MK prg.434'teki maddî ayıplarla sınırlanması ve satıcının zapt sebebiyle kanunî sorumluluğunun idame ettirilmesi gerekir. Çünkü gerektiğinde uzman yardımıyla icra edilen muayeneyle veya deneme sürüşüyle alıcı birçok olayda maddî ayıbı fark edebilirken, hak ayıpları genellikle çok zor tespit edilmektedir.

24.(3) Bu husus, en azından, somut olaydaki gibi tarafların sorumsuzluk kaydının yanında ek olarak açıkça satılarda hak ayıbı olmadığını sözleşmenin unsuru hâline getirdiği durumlarda, her iki sözleşme hükmünü bağdaştırıp menfaatler dengesini gözeterek sorumsuzluk kaydının MK prg.435'teki hak ayıpları için değil de yalnızca MK prg.434'teki maddî ayıplar bakımından uygulama bulması gerektiği şeklinde yorumlanabilir. Bu, yedek hukuk kuralından doğan sorumluluğun istisnası olarak prensip itibarıyla dar yorumlanmalıdır.¹²

⁹ Bunun için bkz., Senatsurteil vom 6. Juli 2005-VIII ZR 136/04, NJW 2005, s.3205.

¹⁰ Karş., Senatsurteil vom 29. November 2006-VIII ZR 92/06, knr.31.

¹¹ BGH, Urteile vom 29. November 2006-VIII ZR 92/06; vom 19. Dezember 2012-VIII ZR 117/12, NJW 2013, s.1733, knr.15; vom 13. März 2013-VIII ZR 172/12, NJW 2013, s.2749, knr.19; vom 6. November 2015-V ZR 78/14, BGHZ 207, s.349, knr.9; vom 22. April 2016-V ZR 23/15, NJW 2017, s.150, knr.14.

¹² BGH, Urteile vom 6. April 2016-VIII ZR 261/14, NJW 2016, s.2495, knr.21; vom 2. April 2004-V ZR 267/03, BGHZ 158, s.354, 366 ve oradaki diğer atıflarla birlikte.

25b) Ayrıca, temyiz yargılamasına haklı olarak konu edildiği üzere İstinaf Mahkemesi, yapılan tespitlere bakıldığında *Sistem*'deki kaydın davalı tarafından hileyle gizlendiğini reddedemezdi. Kaldı ki, bu meseleyi MK prg.444'ün somut olayda uygulanabilirliği hususunda gündeme getirmiştir.

26. Federal Yüksek Mahkeme'nin içtihadı uyarınca satıcı, satılanın ayıplı olduğundan -en azından- şüphelenirse ve aynı zamanda karşı tarafın bunu bilmediğini ve bilseydi satış sözleşmesini hiç veya aynı içerikle kurmayacağını düşünüp yine de gerekli açıklamayı yapmazsa, bildirmekle yükümlü olduğu ayıbi hileyle gizlemiş olur.¹³ Malik için doğurduğu ağır olumsuz sonuçlar düşünüldüğünde, *Sistem*'deki kayıt, muhataba bildirilmesi gereken bir hak ayıbıdır.

27. İstinaf Mahkemesi, *Sistem*'deki kaydın davalı tarafından hileyle gizlendiğini kabul etmemiştir. Mahkeme'ye göre, soruşturma evrakından davalının arama emri konusunda açıkça bilgilendirildiği ve Savcılığın kendisine "*aracın davalı tarafından herhangi bir şekilde satışa sunulması önünde hiçbir engel olmadığı*" bilgisi verildiği sonucuna ulaşılmamıştır. Böylece, İstinaf Mahkemesi somut olaydaki vakıaların tamamını değil, yalnızca aralarından seçtiği bazılarını dikkate almış ve uyumsuzluğu karara bağlarken hukukî hata yaparak davaya konu araca ilişkin olarak davalı adına açık bir devir yasağı çıkarıldığını dikkate almamıştır. Zira buradaki verilere göre, yasağın dayanağı olarak yalnızca *Sistem*'deki ilgili kayıt, yani uluslararası eşya arama emri göz önünde bulundurulmuştur. İstinaf Mahkemesi, ayrıca, davalının belirtilen tedbirler konusunda menfaatlerini korumak adına bir avukatı vekil tayin ettiğine de aldırış etmemiştir. Kaldı ki, Savcılık tarafından bahsi geçen bildirim bu avukata tebliğ edilmiştir. Fakat her şeyden önce, içeriğine bakıldığında, bu bildirim daha evvel Alman yetkililer tarafından çıkarılmış olan devir yasağının kaldırılmasını konu aldığı açıkça anlaşılmaktadır. Ancak bununla birlikte, bu metinde uluslararası arama emrinin kaldırıldığına dair bilgi yoktur. Davalı bu arada -bizzat veya avukatı aracılığıyla- Savcılığa ve Kolluğa yapacağı alelade bir başvuruyla bu konuyu açıklığa kavuşturabilirdi. Eğer davalı bu durumda gerekli başvuruyu yapmamışsa, bundan şu neticeye ulaşılması makul kabul edilebilir: Somut olayda davalı, satılarda hak ayıbi olduğundan en azından şüphelenmiştir. Böylece, davacının bundan haberi olmadığını ve eğer haberi olsaydı satış sözleşmesini hiç veya aynı içerikle akdetmeyeceğini öngörmüştür.

III.

28. Yukarıdaki açıklamalar ışığında, İstinaf Mahkemesi'nin kararının yerinde olmadığı görüldüğünden, bu kararın kaldırılması gerekir (Hukuk Muhakemesi Kanunu -HMK- prg.562). İstinaf Mahkemesi, dava konusu araç hakkında teslimi sırasında ve dönme beyanı verildiği anda *Sistem*'de arama kaydı olup olmadığı

¹³ BGH, Urteile vom 11. Februar 2004-VIII ZR 386/02, NJW 2004, s.1032; vom 15. April 2015-VIII ZR 80/14, NJW 2015, s.1669, knr.16; vom 8. Juli 2016-V ZR 35/15, ZIP 2017, s.380, knr.19 ve oradaki diğer atıflarla birlikte.

ve buna göre araçta hak ayıbı olup olmadığını hukukî gerekçesiyle tutarlı olacak şekilde ortaya koymadığından, dosya henüz hüküm aşamasına gelmemiştir. Bu yüzden, yeniden görülmesi ve karara bağlanması için dosya İstinaf Mahkemesine iade edilmiştir (HMK prg.563/1, c.1). Burada Daire, HMK prg.563/1, c.2'deki imkândan istifade etmiştir.

29. Diğer hususlar için Daire, Federal Yüksek Mahkeme'nin içtihadı uyarınca, eğer satıcı satış sözleşmesinin kurulduğu sırada var olan bir ayıbı alıcıdan hileyle gizlemişse, kural olarak, alıcının satış sözleşmesinin derhal -aynen ifa için önceden süre vermeye gerekmez, MK prg.439- tasfiye edilmesini gerektiren menfaati olduğunun kabul edildiğine işaret etmiştir.¹⁴

¹⁴ Karş., BGH, Urteile vom 9. Januar 2008-VIII ZR 210/06, NJW 2008, s.1371, knr.19 vd.; vom 15. Juli 2011-V ZR 171/10, BGHZ 190, s.272, knr.14; Beschluss vom 8. Dezember 2006-V ZR 249/05, NJW 2007, s.835, knr.12 vd.